

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

8 Quid dicendum est de beneficiariis religiosis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

quasi. i. monito 32. iis argumentis. Primò, quia hæc obligatio est annexa redditibus beneficiorum. Ergo ad quoscunque transeunt, debent cum hoc onere transire, argum. *cap. litteris de pignoribus, cap. pastoralis de decimis*. Secundò non potest pensionarius ex pensione aliter disponere, quam vult Pontifex, qui concedit solum pro alimentis. Ergo tacite insinuat nolle vt eos prodigant, *cap. i. 42. distincti. et §. i. 44. distincti. et glossa penultim. Clement. 2. de officio ordinar.* At redditus pensionum est extraordinarius, redditus verò beneficiorum est ordinarius. Si ergo redditus beneficiorum hoc onus habent, non debent pensionum redditus ab illo eximi. Quattò ei qui minus præmij meretur, non debet plus dari, argum. *§. 1. Instituit. de iustitia, et iure, et l. iustitia, ff. eod. tit.* minus autem meretur pensionarius, qui non tenetur dicere officium diuinum, neque seruire, quam beneficiatus, qui ad vtrumque Ergo. Quindò sequeretur pensionarium posse pro libito de fructibus pensionis in vita, & in morte disponere tanquam de patrimonio suo, quod est alienum à praxi recepta, & contra constitutionem Pij V. quam refert Nauarr. *§. 1. num. 6. et §. 8. vbi aquè eximit ab spoliis beneficiatus, & pensionarios, cuius beneficium; aut pensio tringinta ducatorum de camera non excedit, quia non præiunguntur habere spolia, quibus tam tenues redditus sunt concessi.*

2. Dicendum tamen est duplicem esse pensionem ex beneficij fructibus concessam, aliam secularem, aliam Ecclesiasticam, vt alijs relatis bene docet Garcia de *benefic. i. part. cap. 1. à n. 1. præcipue à n. 8.* De pensione seculari procedit opinio Vasquez, ac de pensione Ecclesiastica opinio Nauarri. Ecclesiastica pensio est, quasi quoddam beneficium, illiusque naturam imitatur, ac proinde quidquid obligationis beneficiato imponitur ex fructibus beneficij, imponi etiam debet pensionario; & ita notauit Molin. *tract. 2. de iustit. disp. 145. post princip. ver. ex eadem Bulla.*

PUNCTVM VIII.

Quid dicendum sit de beneficiarijs religiosis.

- 1 Religiosus assumpti ad beneficium seculare, vel regulare non habent dominium reddituum beneficij, sed penes monasterium est.
- 2 Religiosus Episcopus eodem modo, ac alij seculares Episcopi, habet dominium reddituum beneficij secundum plurimum sententiam.
- 3 Contrarium defenditur.
- 4 Est satis fundam. n. 2. adductis.
- 5 Religiosus Episcopus prodigè disponens de Ecclesiasticis redditibus, contra iustitiam peccat, & accipiens ad restitutionem tenetur.

Certum est religiosos assumptos ad aliquod beneficium seculare, vel regulare, nullum habere dominium reddituum beneficij sed penes monasterium esse, ipsique solum administrationem concedi ad vsus pios, & non aliter. Quocirca si aliquid in profanos insulant, peccabant mortaliter, tum contra votum paupertatis, tum contra iustitiam, & alienatio facta nulla est. Hoc tamen (inquit Vasquez de *restitut. c. 3. dub. 8.*) intelligendum est de religiosis assumptis ad beneficium seculare, vel regulare ad nutum amobilem si beneficium sit perpetuum, neque per superiorem religionis amoueri possint, credit verè dominos esse, & eodem modo de redditibus beneficij disponere posse, ac possunt alij clerici seculares beneficiari. Sed contrarium omnino dicendum est, cum nullus sit textus, neque ratio efficax persuadens eos à voto paupertatis liberos esse, quod ex dicendis de religiosis Episcopis amplius constabit, neque vltius dicitur Doctor, qui eos à paupertatis voto eximat, sed potius dicunt omnes verè manere religiosos, vt videre est apud Sanchez *lib. 6. c. 6. n. 36.*

2. De religiosis ergo ad statum Episcopalem assumptis non desunt Doctores, qui affirmant eodem modo de bonis Ecclesiasticis disponere posse, ac alios Episcopos seculares, quia illorum habent dominium, & administrationem, sic docent Sorus *lib. 7. de iustit. quæst. 4. art. 2. ad vltim. et lib. vltim. quæst. vltim. art. vltim. col. 4.* Vasquez *l. 2. quæst. 96. art. 4. disp. 165. cap. 6. num. 91. ad finem, et n. 104.* et in opuscul. de *restitut. c. 3. dub. 7.* Michæl Medin. de *sacram. bon. contin. lib. 5. cap. 26. Angles floribus, 2. part. quæst.onica, de voto, art. 2. post 3. difficult. dub. 5. Palaz 4. distincti. 38. disput. 2. fol. 384. col. 1. initio.* Gratian. *regul. 310. num. 4.* Mouentur primò, & præcipue ex *cap. statutum, 18. quæst. 1.* vbi dicitur statutum est, & secundum sanctos Patres à Synodo confirmatum est, vt monachus, quem electio canonica à iugo regulæ monasticæ absoluit, & sacra ordinatio de monacho Episcopum fecit, velut legitimus hæres, paternam sibi hæreditatem postea iure vendicandi potestatem habeat. In quibus verbis videtur clarè exprimi habere dominium hæreditatis paternæ. Primò, quia dicitur esse legitimus hæres, si autem monasterium, vel Ecclesia acquireret dominium, ipsa, & non ipse legitimus hæres diceretur, sicut dicitur de monacho existente in monasterio. Secundò, quia conceditur potestas vindicandi hæreditatem paternam, non

Ecclesia, sed sibi; vindicare enim, sibi que acquirere proprium est veri domini. *l. in rem actio, ff. de rei vindicac.* Tertio, quia non cogitur paternam hæreditatem vindicare, sed potestatem habere illam vindicandi, ac proinde illam renunciare potest, quod nequaquam fieret, si dominus non esset. Secundò mouentur, quia non apparet apud quem dominium illius hæreditatis exiit, non apud pauperes, tum quia est communis nimis indeterminata, tum quia non posset in alios vsus Episcopus religiosus expendere. Neque item est apud Ecclesiam vniuersalem, à quo non fuit ipsi applicata. Neque item apud Ecclesiam illam particularem, ad quam assumptus est, aliàs non liceret translatio ad aliam Ecclesiam deferre secum hæreditatem, sicut translatio ad monasterio ad Episcopatum non licet deferre secum, quæ in monasterio acquisiuit. Neque obstat obligatum esse Episcopum ea bona relinquere Ecclesie; quia hoc solum probat non habere liberam facultatem disponendi in morte; & meritò, quia cum ratione Ecclesie dominium illorum acquisierit, ad ipsam Ecclesiam iustissimum est, vt perueniant. Tertio cum voto paupertatis compati non potest dispositio bonorum perpetua, & inde pendens ab aliquo superiore: at religiosus factus Episcopus habet iure diuino administrationem, & dispositionem bonorum, quæ ab ipso auferri nullatenus potest, nisi in peccatum alicuius grauis delicti. Ergo.

3. Nihilominus recedendum non est à communi sententia, quæ affirmat religiosum factum Episcopum, & obstrictum voto paupertatis manere, & consequenter incapacem dominij proprij, sic tenet diuus Thomas *2. 2. quæstion. 185. art. 8.* ibi Caietan. Valent. *disp. 10. quæst. 3. punct. 8. col. 3.* Couaruias *c. 1. de testam. num. 28.* Molin. de *primogen. lib. 2. cap. 10. num. 28.* Agid. de *Coninch. disp. 27. dub. 11. num. 200.* Thomas Sanchez plurius relatis *lib. 6. in Decalog. cap. 6. num. 8.* Lessius de *iustit. lib. 2. cap. 4. dub. 5. n. 29.* et *c. 41. dub. 11. num. 92.* Nauarr. *comment. 1. de regula, num. 31. et comment. 2. num. 17. et comment. 3. num. 46.* et *lib. de redditibus Ecclesie, quæst. 1. monito 11. n. 1. et 2. et monito 52. num. 1.* Sarmiento de *restitut. 1. part. cap. 1. n. 10. et in defens. illius prima part. mon. 11. n. 2. et 3.* & alij.

Probo, quia religiosus factus Episcopus verus religiosus existit, aliàs non obligaretur habitum suæ religionis portare: sed de essentia religionis non solum est votum castitatis, sed etiam paupertatis, & obedientie. *cap. cum ad monasterium, de status monachorum, sine.* Ergo sic factus Episcopus omnia hæc vota tenet. Secundò, quia vota religiosorum in tantum dispensari poterant, quatenus obstatent munerij Episcopali, sed abdicatio dominij non obstat huic munerij concessa libera facultate administrandi redditus Episcopales, ceteraque bona in quolibet decentes vsus. Ergo non est dicendum in voto paupertatis dispensatos esse.

4. Neque obstat in contrarium adducta. Ad primum desumptum ex *cap. statum*, respondeo religiosum factum Episcopum esse legitimum hæredem, sibi que vindicare hæreditatem non pro se, sed pro sua Ecclesia, sicut existens in monasterio ius successiois habet, & hæreditatem sibi vendicet non pro se, sed pro monasterio, iuxta *l. deo nobis, 56. §. hoc etiam, C. de Episcop. et cleric. vbi* cauetur, ne parentes priuent filios religiosos hæreditate sibi obueniente, & subditur. Sin vero vitium voluntatem parentes, neque testamentum, neque alio vitio elogio declarasse monstrati fuerint, omnem parentum substantiam hædes, quibus ab intestato competit, secundum leges nostras sibi defendant, nullo impedimento ex sanctimoniali conuersione generato, siue soli, siue cum alijs ad successione vocantur. Neque ex illis verbis potestatem habeat vindicandi, inferitur non debere de facto vindicare, sed explicatur, quod difficultatem ingereere poterat. Adde, etsi posset non vindicare, sed renunciare, inde non inferitur illius habere dominium, sed plenam, & liberam administrationem.

Ad secundum dico, dominium illius hæreditatis esse apud Ecclesiam, ad quam assumptus est, sed cum potestate libera transfrendi, dum viuit, in aliam Ecclesiam, & in quodlibet pium opus. In morte autem Ecclesie relinqui debet, non vt liberè Ecclesie donatum, sed vt proprium Ecclesie, vt satis indicant illa verba textus, iuncta glossa, *ad altare ad quod sanctificatur, et intitulatur secundum sacros canones restituit.* Verbum enim *restituit*, Ecclesie esse proprium indicat.

Ad tertium nego cum voto paupertatis compati non posse dispositionem liberam perpetuam in vsus pios bonorum Ecclesiasticorum, alias religiosus ad parochiale beneficium assumptus, quo priuari nullatenus possit, nisi ob vrgentem causam, religiosus non esset, cum haberet ius perpetuum disponendi de bonis: quod autem hæc perpetuitas ex iure diuino, vel humano proueniat, impertinens esse videtur.

5. Ex his inferitur religiosum Episcopum prodigè disponentem res Ecclesiasticas, & bona sibi obuenientia contra iustitiam peccare, & accipientem obligatum esse restituere, nisi Ecclesia remittat, quia caret bonorum dominio, & sola administratio ad honestos vsus illi esse concessa, sic Lessius *lib. 2. de iustit. c. 4. dub. 5. n. 19.* Thomas Sanchez *lib. 6. in Decal. c. 6. n. 13.* Coainch. *disp. 27. dub. 11. à n. 200.*